Despre tactica contraatacului (II)

Contraatacul este o formă avantajoasă de atac apărută în sistemele moderne de joc. Ea pretinde un înalt nivel de organizare a jucătorilor din apărare și înaintare, pentru a găsi modalități de trecere în atac, cît mai rapid și cît mai surprinzător, în așa fel încît să găsească nepregătită apărarea adversă. De aceea, multe echipe fruntașe ale fotbalului internațional își bazează jocul mai mult pe contraatacuri. S-ar putea spune că într-o măsură însemnată jocul modern se caracterizează tocmai prin căutarea și forțarea contraatacului, considerat ca forma mai eficace a ofensivei. Contraatacul trebuie să fructifice, în maximum de viteză, faza de dezorganizare, trecătoare și relativă, a adversarilor, folosind căile cele mai directe de transmitere a mingii.

Contraatacul poate porni din zona propriei porți, de obicei cu ajutorul unei pase lungi îndreptate către vîrfurile de atac cele mai avansate.

Acest contraatac promite rezultate numai cînd mingea lansată a fost recuperată după o dominare mai lungă, mai insistentă a adversarului și care pentru a susține această ofensivă a recurs la dizlocarea unor forțe din apărarea sa. Nu se admite nici o întîrziere și nici un ocol în traiectoria mingii. Pasa lungă, pe sus, care stă la baza unui asemenea contraatac, se execută de multe ori nu direct la un partener, ci spre un spațiu liber unde poate fi ajunsă de acesta.

Multe echipe engleze preferă această formă de contraatac, poate și ca o reminiscență a tacticii „kick and rush" — lovește (mingea) și aleargă după ea — utilizată odinioară de acestea. De multe ori, ele execută contraatacul chiar cînd dispozitivul de apărare advers nu oferă perspective deosebit de bune pentru reușita lui, din dorința de a forța cu orice preț, căutînd surprinderea adversarului cu un asalt impetuos. De aceea, am putea numi acest fel de contraatac ca fiind de tip englezesc, chiar dacă el este folosit tot atît de intens și de multe echipe care joacă „catenaccio". Formațiile italiene, însă, preferă lansarea contraatacului de acest fel folosind o pasă intermediară, de obicei intervenind în acest scop un mijlocaș. Astfel, la „Inter", el este realizat printr-o pasă mai scurtă, adresată de unul din fundași fie lui Corso, fie lui Suarez, aflați în apropiere, urmînd ca aceștia să transmită mingea, cu o pasă lungă, vîrfurilor de atac (de obicei Mazzola și Jair). Varianta de care vorbim asigură în mai mare măsură transmiterea mingii în zona de finalizare, chiar și cînd așezarea apărării adverse justifică mai puțin aplicarea acestei forme de contraatac. Se folosește avantajos acest contraatac în situații în care adversarul domină în mijlocul terenului datorită unui eșalon de jucători mai puternic concentrat aci.

O altă formă a contraatacului pornește din mijlocul terenului, fie cînd mingea a fost recuperată aci, fie cînd a fost recuperată în apărare, dar a fost transmisă dispozitivului de mijlocași pentru ca aceștia să pregătească minuțios contraatacul, prin manevre combinative, laborioase, pe baza unui joc temporizat, de maximă precizie.

Acest fel de contraatac cere un compartiment de mijloc puternic, avînd o pregătire tehnică solidă și o viziune tactică avansată. Pentru succesul manevrei, o importanță mare au disciplina și orientarea tactică a jucătorilor. Ea se poate aplica și împotriva adversarilor care nu și-au slăbit forța dispozitivului defensiv. Scopul principal al acestui gen de contraatac este mai puțin dizlocarea apărării cît, mai ales, crearea unor culoare de pătrundere în dispozitivul advers. El se execută menținînd jocul în mijlocul terenului, loc în care se așteaptă concentrarea unor forțe mai mari ale adversarului. Schimburile rapide de pase în latul terenului și înapoi continuă pînă ce se deschide un culoar pentru o pasă mai lungă către un partener avansat, demarcat. În acest moment se lansează contraatacul, jucătorul de vîrf încercînd să pătrundă pînă la un punct de unde finalizarea să fie posibilă.

O asemenea formă de contraatac este tipică pentru echipa „Penarol" din Montevideo. Aci contraatacul este pregătit cu răbdare și mare măiestrie de mijlocașii Rocha-Cortes-Abbadie. Conducerea „operațiunilor" o are un excelent strateg în persoana lui Pedro Rocha, care execută — de obicei — pase decisive către vîrfurile de atac Alberto Spencer și Luis Joya, cotați printre cei mai buni jucători ai lumii pe aceste posturi.

În fine, contraatacul se poate baza pe conducerea individuală a mingii de către un jucător, conducător de joc care traversează cu rapiditate un mare spațiu de teren, pătrunde pe locul „minimei rezistențe" în apărarea adversă, lansînd de aci manevre de finalizare.

Această formă de contraatac se aplică împotriva unor echipe care nu domină în mijlocul terenului (cum sînt, de obicei, echipele ce se apără „betonat") de către formații care dispun de un conducător de joc dotat cu o mare personalitate creatoare.

Surpriza, în cazul în speță, constă în manevrarea mingii cu mare rapiditate și dibăcie de către jucătorul care execută contraatacul, adversarul neputînd cunoaște punctul unde urmează să pătrundă jucătorul sau să fie trimisă mingea. Contraatacurile conduse și executate în jocurile turneului final al C.M. de jucători ca Albert, Eusebio, Bobby Charlton, Ball, dar și de Kaposzta și Cohen, făceau parte din această categorie.

Cele mai multe contraatacuri purtate de echipe nu reprezintă aplicări pure ale uneia din formele arătate mai sus. De obicei, se aleg elementele cele mai potrivite în situația dată, în funcție de posibilitățile proprii și de cele ale adversarului. Dar cunoașterea formelor principale ale contraatacului ajută pe jucători să aleagă în orice moment mijloacele cele mai potrivite într-o anumită situație.

prof. TUDOR VASILE

Eficacitate: Steaua—Farul 5—0! Foto: V. Bageac

Farul — Dobrudja Tolbuhin 3—2 (0—2)

CONSTANȚA (*prin telefon*). — Meciul amical internațional de fotbal dintre Farul și Dobrudja Tolbuhin (R.P. Bulgaria), disputat miercuri, a fost cîștigat de formația locală cu scorul de 3—2 (0—2). Golurile au fost înscrise de *Manolov* (min. 18), *Atanasov* (min. 40) pentru Dobrudja, *Antonescu* (min. 48), și *Kallo* (min. 70 și 78) pentru Farul.

CORNEL POPA, coresp. principal

Siderurgistul Galați — spre vîrful piramidei

— 5 minute cu antrenorul Ion Zaharia —

Apropierea startului în returul campionatului categoriei B se simte din plin. În așteptarea confruntărilor oficiale am rugat pe antrenorul formației SIDERURGISTUL Galați, Ion Zaharia, să ne răspundă la cîteva întrebări în legătură cu pregătirile efectuate de echipa sa în perioada care s-a scurs.

— Cînd ați început pregătirile ?

— La 5 ianuarie, cu antrenamente pe zăpadă și în... apă. Da. În apă, la bazinul acoperit din orașul nostru. Aceasta pentru îmbunătățirea calităților fizice de bază.

— V-ați fixat asupra „11"-lui de bază ?

— Încă nu. Am la dispoziție un lot cam restrîns (17 jucători), dar băieții sînt sîrguincioși, dornici să-și îmbogățească continuu bagajul cunoștințelor și, în consecință, îmi pun mari speranțe în ei. Din păcate avem și un „caz": Decebal Neagu a fost exclus din lot pentru lipsă de interes în pregătire și pentru viață nesportivă. Ne vine foarte greu să renunțăm la serviciile lui, însă sîntem hotărîți să instaurăm o disciplină severă.

— Am dori să aflăm pronosticul dv. referitor la finalul actualului campionat în seria în care participați.

— După părerea mea, cinci echipe aspiră — cu șanse egale — la un loc în categoria A: Chimia Suceava, Dinamo Bacău, Dinamo Victoria București, Politehnica București și formația noastră. Vreau să subliniez că am abordat pregătirile în vederea returului cu dorința fermă de a reedita figura din campionatul categoriei B, ediția 1964—1965...

— Poate că dorința dv. se va înfăptui !

— Să sperăm...

Interviu consemnat de **TR. IOANIȚESCU**

Statistica are cuvîntul

Prima jumătate a campionatului categoriei A în cifre și clasamente

EFICACITATE

● În cele 91 de partide care au avut loc în prima parte a campionatului categoriei A s-au marcat 250 de goluri, adică 2,74 goluri de meci.

● Clasamentul celor mai eficace linii ofensive: 1. Jiul Petroșeni — 25 de goluri marcate; 2—3. Rapid și Steaua — cîte 23 de goluri; 4. Dinamo București — 22 goluri; 5—6. Farul și Dinamo Pitești — 20 goluri. De remarcat că ultima clasată, Steagul roșu, a înscris doar cu un gol mai puțin decît liderul...

● Clasamentul celor mai ineficace linii de atac: 1. Universitatea Cluj — 11 goluri; 2—3. Progresul și Petrolul — 13 goluri; 4. U.T.A. — 14 goluri; 5. Politehnica Timișoara — 15 goluri; 6. C.S.M.S. — 16 goluri.

● Linia de atac cea mai... bogată în goluri: **Peronescu** (9 goluri), **Iancu** (10), **I. Ionescu** (13), **Fl. Voinea** (10). Total: 42 de goluri.

● Linia de atac cea mai săracă în goluri: **Craus, Țarălungă, Pescaru, Codreanu.** Fiecare a marcat cîte un gol.

● **Ion Ionescu** (Rapid) s-a arătat din nou cel mai eficace jucător din categoria A datorită celor 13 goluri marcate în tot atîtea etape. Patru din golurile sale se datoresc transformării unor lovituri de la 11 metri.

● **Soo** (Steaua) a apărut și a dispărut întocmai unei comete: a marcat 4 goluri într-un singur meci (Steaua — Universitatea Craiova) și... atît. Trăiește și acum cu amintirea acelor goluri...

● Cele mai eficace extreme din categoria A: **Peronescu** (Jiul) — 9 goluri și **Haidu** (Dinamo București) — 4 goluri. Încolo — vid !

● **Pîrcălab, Ivansuc, Țîrlea** și **Ene II**, atacanți de „meserie" și jucători cu frumoasă suprafață internațională, au înscris cîte două goluri fiecare. Adică tot atîtea cît fundașii **Ioachim Popescu, Deleanu, Ivăncescu** sau **Alecu.**

● Cele mai mari scoruri: Rapid — C.S.M.S. 8—1 și Jiul — Steagul roșu 7—0. Eficacitate și... ineficacitate.

● Etapele cele mai bogate în goluri: a 11-a — în care s-au marcat 28 de goluri, prima — cu 24 de goluri, a 5-a — cu 22 de goluri. Cele mai puține puncte s-au înscris în etapa a 6-a: 10 goluri.

APĂRĂRILE

● Cele mai bune: 1. Progresul — 11 goluri primite; 2. Rapid — 12 goluri; 3. Steaua — 13 goluri; 4. Petrolul — 14 goluri.

● Cele mai slabe: 1. C.S.M.S. — 32 de goluri primite; 2. Steagul roșu — 24 de goluri; 3. Politehnica Timișoara — 22 de goluri. Progresul, Rapid și Steaua la un loc au primit 36 de goluri, adică doar cu 4 mai mult decît C.S.M.S.

● Cele mai categorice înfrîngeri le-a suferit tot echipa ieșeană: 1—8 cu Rapid, 1—7 cu Steaua, 0—5 cu Steagul roșu.

PENALTIURI

● De-a lungul primei jumătăți a campionatului, arbitrii au acordat 24 de lovituri de pedeapsă, dintre care 18 în favoarea echipelor gazdă și 6 în favoarea oaspeților. Coeficientul marchează o îmbunătățire sensibilă față de campionatul trecut, cînd arbitrii au acordat lovituri de la 11 m aproape numai în favoarea gazdelor.

● Din cele 24 de penaltiuri doar trei nu au fost transformate.

● Rapid și Farul au beneficiat de cele mai multe lovituri de la 11 m: cîte 4. În timp ce Rapid le-a transformat pe toate (prin **Ionescu**), Farul a ratat una. Urmează în acest clasament al penaltiurilor Politehnica (cu 3, toate realizate), Petrolul, Universitatea Cluj și Steaua, cu cîte 2. Progresul este singura echipă care n-a beneficiat de nici o lovitură de pedeapsă.

● C.S.M.S. — cam des revine echipa ieșeană în statistica noastră — a fost sancționată cu cele mai multe lovituri de la 11 m: 6. În schimb, Petrolul este imaculată.

CURIOZITĂȚI

● Primul gol al campionatului a fost înscris de juniorul **Ciucu** (Progresul) în min. 55 al meciului Progresul — Dinamo Pitești. De remarcat că Ciucu atunci debuta în cat. A. Ultimul gol al turului: **Fl. Voinea** (Steaua) în min. 90 al partidei Steaua — Farul (5—0).

● Prima jumătate a actualului campionat a fost cea mai lungă din istoria categoriei A: a început la 21 august 1966 și s-a încheiat la 19 februarie 1967. Aproape o jumătate de an.

● Pentru prima dată în istoria categoriei A, liderul de toamnă are un golaveraj negativ. Într-adevăr, Universitatea Craiova a marcat 18 goluri și a primit 19...

● U.T.A. are trei victorii, dintre care doar una pe teren propriu (5-2 cu Politehnica Timișoara, reușită tocmai în etapa a 11-a) și 6 meciuri egale (dintre care 5 pe teren propriu) !